

องค์ประกอบและคุณสมบัติของคณะกรรมการ
วินิจฉัยข้อความพิพาททางบุคคลในประเทศไทย

นางสาว อิตา จารยาพิทยลกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นผลงานนึงของการศึกษาตามหลักสูตรบริษัทวิศวกรรมศาสตร์

ภาควิชาพิทยาศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN 974-581-764-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018449

THE COMPOSITION AND QUALIFICATION
OF THE ADMINISTRATIVE ADJUDICATORY COMMITTEES IN THAILAND

MISS THIDA CHANYATIPSAKUL

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws

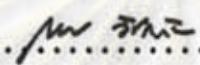
คุณวิทยาลัยนักการ
กฎหมาย
Department of Law
Graduate School
Chulalongkorn University

1992

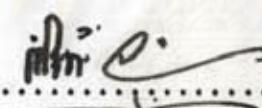
ISBN 974-581-764-3

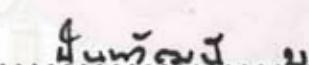
หัวชื่อวิทยานิพนธ์	องค์ประกอบและคุณสมบัติของคณะกรรมการวินิจฉัย
	ที่ขาดชี้อิพathaทางปกครองในประเทศไทย
โดย	นางสาวอิศรา จารยาทิพย์สกุล
ภาควิชา	นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร.นันทวัฒน์ บรรมานันท์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	อาจารย์ ดร.รังสิกา อุปมาศ

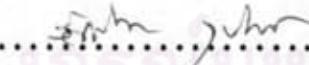
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริบูรณ์ตามที่บัญญัติ

.... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชราภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทวัฒน์ บรรมานันท์)

.... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร.นันทวัฒน์ บรรมานันท์)

.... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์ ดร.รังสิกา อุปมาศ)

.... กรรมการ
(อาจารย์ ริชัย รัชิตเสรี)

.... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.กมลชัย รัตนสกาววงศ์)

อิศรา จารุยาทิพย์สกุล : องค์ประกอบและคุณสมบัติของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาททางปักษ์ในประเทศไทย (THE COMPOSITION AND QUALIFICATION OF THE ADMINISTRATIVE ADJUDICATORY COMMITTEES IN THAILAND) อ.พีริกษา : อ.ดร.นันทรัตน์ บรรนานันท์, อ.ดร.วังสิกร อุปคงศ์, 191 หน้า. ISBN 974-581-764-3.

ในการรับจ้างนี้มุ่งศึกษาถึงการกำหนดของคู่ประกอบ คุณสมบัติ และวิธีการตัดสินใจดังต่อไปนี้
ที่ทำหน้าที่วินิจฉัยข้อพิพาททางปักษ์ในประเทศไทย เพื่อให้เหมาะสมกับการเป็นองค์กรชี้ขาดข้อพิพาททางปักษ์ในรูปคณะกรรมการ

ผลการศึกษาในปัจจุบันพบว่า การกำหนดของคู่ประกอบคณะกรรมการคุณสมบัติกรรมการ และวิธีการเพื่อดำเนินคดีเจน ก่อให้เกิด องค์ประกอบของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาททางปักษ์ ยังเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการที่ทำหน้าที่ในทางปักษ์อยู่ ในมีการจัดระบบโครงสร้างการพิจารณาคุณสมบัติกรรมการที่ทำหน้าที่ทางวินิจฉัยข้อพิพาท เช่น ในมีการกำหนดคือประสมการณ์ในค้านการดำเนินกระบวนการพิจารณา ในมีการกำหนดให้มีนักกฎหมายในองค์ประกอบของคณะกรรมการ ในมีการกำหนดกลไกในการเพื่อดำเนินคดีให้มีลักษณะดังดังข้างต้น ดังนั้น

จากการศึกษานี้เห็นควรที่จะมีการกำหนดหลักเกณฑ์การตัดสินใจดังนี้
และประสมการณ์ของกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทให้ชัดเจน และควรที่จะมีกลไกในการด่วนดุลอำนาจในการพิจารณาและให้พ้นจากคำแนะนำด้วยการกำหนดความระมัดระวังในการดำเนินการและไม่อาจถูกกดดันออกจากการดำเนินการ ให้เป็นไปตามกฎหมาย นอกจากนี้ควรที่จะมีการจัดตั้งองค์กรอิสระที่ทำหน้าที่ในการเสนอแนะและให้คำปรึกษาในการตัดสินใจดังนี้
และให้มีอำนาจในการดำเนินการ ให้เป็นไปตามกฎหมาย หรือระเบียบปฏิบัติต่างๆ ด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา นิติศาสตร์
สาขาวิชา นิติศาสตร์
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C071139 : MAJOR LAW

KEY WORD : COMPOSITION/QUALIFICATION/ADMINISTRATIVE

THIDA CHANYATIPSAKUL : THE COMPOSITION AND QUALIFICATION OF
ADMINISTRATIVE ADJUDICATORY COMMITTEES IN THAILAND. THESIS ADVISOR :
DR.NANTAWAT BOLAMANAN, DR.RANGSIKORN UPPAPONG, 191 PP.
ISBN 974-581-764-3

This research is in regard to arrange the appropriate composition, qualification in the individual member and selected method of the adjudicatory committees in Thailand in order to ensure the openness, fairness and impartiality from the adjudicatory organization.

In this matter, it indicates that the various administrative committees have both administrative function and adjudicating function. However, the method of the organization of the administrative committees which have adjudicating function is not emphatic; lay and legal qualification members, proportionate composition and the structure to supervise the appointment.

The summary of this research recommend to formulate the detailed of qualification in individual member, the proportionate composition and the structure of supervision on the appointment. Additionally, theses formulations should be observed by the supervisory committee.

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา นิติศาสตร์
สาขาวิชา นิติศาสตร์
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิสิต *soi*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *มีนันดร์ มนต์รุจิรา*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม *นิติฯ จันทร์*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สร้างเรื่องส่วนในมาให้ด้วยความช่วยเหลือเป็นอย่างศรีอิงของท่าน
กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ
ของการวิจัยมาด้วยศิรลอด

ท้ายนี้ ผู้วิจัยฯ ขอขอบพระคุณท่านคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่านคณาจารย์ที่
เคยอบรมความรู้ต่าง ๆ ตลอดจนปิตามารดา ซึ่งสนับสนุนการศึกษาและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย
เสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

นางสาว มิตา จารยาภิพย์สกุล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๔
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๕
กิตติกรรมประกาศ.....	๖
บทที่ 1 บทนำ.....	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของนักเรียน.....	๑
สมมุติฐานการศึกษา.....	๓
วัตถุประสงค์และขอบเขตในการศึกษา.....	๓
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา.....	๔
บทที่ 2 การวินิจฉัยข้อความพิพากษาทางปกครอง.....	๕
2.1 ความท้าทาย.....	๕
2.2 แนวคิดในการจัดองค์กรคณะกรรมการการวินิจฉัยข้อความพิพากษาทางปกครอง	๗
2.3 พัฒนาการของคณะกรรมการการวินิจฉัยข้อความพิพากษาทางปกครอง.....	๑๐
2.4 วิธีพิจารณาความชอบของคณะกรรมการการวินิจฉัยข้อความพิพากษา.....	๑๕
2.5 องค์กรปกครองและคุณลักษณะพิเศษของคณะกรรมการการวินิจฉัยข้อความพิพากษาทางปกครอง.....	๑๙
2.5.1 หลักความเป็นวิชาชีพเฉพาะด้าน.....	๑๙
2.5.2 การกำหนดองค์กรปกครองและคุณลักษณะพิเศษของผู้เข้าสู่ภาค.....	๒๓

บทที่ 3 ลักษณะแห่งอำนาจหน้าที่กับการกำหนดองค์ประกอบและคุณสมบัติของกรรมการชี้ขาดข้อพิพาท.....	38
3.1 ความทั่วไป.....	38
3.2 ประเภทของคณะกรรมการต่างๆ ตามกฎหมายบกรอง.....	43
3.2.1 คณะกรรมการที่ทางหน้าที่แนวทางบกรอง.....	44
3.2.2 คณะกรรมการที่ทางหน้าที่ริบิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทแบบกึ่งถูกการ.....	49
3.2.2.1 คณะกรรมการที่มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาททางบกรองในเรื่องทั่วไป.....	53
(ก) คณะกรรมการที่มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทนั้นด้วย.....	54
(ข) คณะกรรมการที่มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทในระดับอุทธรณ์.....	56
3.2.2.2 คณะกรรมการที่มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทเฉพาะเรื่อง.....	57
(ก) คณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการทางวินัยนั้นด้วย.....	62
- คณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการทางวินัยนั้นด้วย.....	62
- คณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการทางวินัยในระดับอุทธรณ์.....	70
(ข) คณะกรรมการควบคุมวิชาชีพ.....	72
(ค) คณะกรรมการตามพระราชบัญญัติพิเศษเฉพาะเรื่อง.....	74
3.3 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทกึ่งถูกการ.....	90
3.3.1 คณะกรรมการที่มีอำนาจในการเมตตาความเห็น.....	90
3.3.2 คณะกรรมการที่มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดนั้น.....	94
3.3.3 คณะกรรมการที่มีอำนาจเมตตาความเห็น.....	95
3.3.3.1 คณะกรรมการที่พิจารณาอุทธรณ์ในบัญหาข้อเท็จจริงและบัญหาข้อกฎหมาย.....	95
3.3.3.2 คณะกรรมการที่พิจารณาอุทธรณ์เฉพาะบัญหาข้อกฎหมาย.....	95

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 องค์ประกอบคณะกรรมการวินิจฉัยข้อความชี้ขาดข้อพิพาททางปกครอง.....	99
4.1 ความทั่วไป.....	99
4.2 วิธีการกำหนดองค์ประกอบคณะกรรมการ.....	100
1. การกำหนดโดยกฎหมาย.....	104
2. การกำหนดของศักดิ์สิทธิ์มีอำนาจแต่งตั้ง.....	104
4.3 องค์ประกอบคณะกรรมการ.....	105
1. องค์ประกอบคณะกรรมการที่มีอำนาจวินิจฉัยข้อความชี้ขาดข้อพิพาททางปกครองฯ เนื่องทั่วไป.....	105
2. องค์ประกอบคณะกรรมการที่มีอำนาจวินิจฉัยข้อความชี้ขาดข้อพิพาททางปกครองฯ เนื่องเฉพาะเรื่อง.....	113
1) องค์ประกอบคณะกรรมการข้าราชการ.....	113
(ก) องค์ประกอบคณะกรรมการลอบสวน.....	113
(ข) องค์ประกอบคณะกรรมการชี้ขาดข้อพิพาททางวินัย.....	122
(ค) องค์ประกอบคณะอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์.....	125
2) องค์ประกอบคณะกรรมการควบคุมวิชาชีพ.....	127
(ก) องค์ประกอบคณะกรรมการควบคุมวิชาชีพวิชาแพทย์และพยาบาล.....	127
(ข) องค์ประกอบคณะกรรมการควบคุมวิชาชีพวิศวกรรมและสถาปัตยกรรม.....	133
(ค) องค์ประกอบคณะกรรมการควบคุมวิชาชีพกันย์ภูมิและผู้สอบบัญชี.....	135
3) องค์ประกอบคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติพิเศษเฉพาะเรื่องอื่น ๆ	139

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.4 ข้อสังเกตเกี่ยวกับการจัดองค์ประกอบคณะกรรมการ.....	140
1) ปัญหาความไม่ชัดเจนในการกำหนดขององค์ประกอบ.....	140
2) ปัญหาองค์ประกอบคณะกรรมการสอนส่วนที่เป็นข้าราชการ ในหน่วยงานเดียวกันกับผู้ถูกกล่าวหา.....	141
3) ปัญหาระดับความหลากหลายในสาขาวิชาชีพ.....	142
4) ปัญหาระดับกรรมการผู้ทรงคุณวุฒินามาร่วมพั้งพิจารณา.....	142
5) ความเป็นอิสระของกรรมการ.....	143
6) องค์ประกอบของคณะกรรมการที่เป็นพนักงานฝ่าย.....	144
 บทที่ 5 คุณสมบัติและการขาดคุณสมบัติของกรรมการวินิจฉัยข้าคื้อพิพาททางปกครอง	145
5.1 หลักเกณฑ์การกำหนดคุณสมบัติกรรมการข้าคื้อพิพาท.....	145
(ก) เกณฑ์การกำหนดคุณสมบัติและข้อห้าม.....	145
(ข) การขาดคุณสมบัติในการเป็นกรรมการข้าคื้อพิพาท.....	147
5.2 คุณสมบัติของกรรมการวินิจฉัยข้าคื้อพิพาท.....	150
1. คุณสมบัติทั่วหน้าองค์คະหรือประธานกรรมการ.....	152
2. คุณสมบัติของสมาชิกในองค์คະหรือกรรมการ.....	153
(ก) ความแตกต่างของกรรมการโดยตำแหน่งและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ	153
(ข) เกณฑ์ที่นฐานะในการพิจารณาคุณสมบัติ.....	154
แผนผังแสดงรายละเอียดการกำหนดคุณสมบัติ.....	158
- พื้นฐานความรู้	
- ประสบการณ์การทำงาน	
- อารีฟ	
- ภาษาและเพศ	
3. การนาญคณลธธรรมศาสตร์มัญเข้าร่วมพิจารณา.....	169

5.3 ข้อสังเกตเกี่ยวกับการกำหนดคุณสมบัติและกระบวนการหรือองค์กรควบคุม พิจารณาคุณสมบัติ.....	171
1. ผู้มีอำนาจแต่งตั้ง.....	171
2. องค์กรและกระบวนการในการควบคุมการพิจารณาคุณสมบัติ.....	172
(ก) กระบวนการในการควบคุมพิจารณาคุณสมบัติ.....	173
- การกำหนดเงื่อนไขในการพิจารณาแต่งตั้ง.....	173
- การกำหนดกลไก/มาตรการกลั่นกรองคัดเลือกบุคคล.....	173
(ข) องค์กร/มาตรการควบคุมพิจารณาคุณสมบัติ.....	174
บทที่ 6 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	177
บรรณานุกรม.....	184
ประวัติผู้เขียน.....	191

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย